

BERGEN KOMMUNE

Ny forvaltningspraksis ved bygging av landbruksveier –
hvordan unngå ulovligheter i fremtiden

25.09.2024

Agenda

- Hvorfor ny forvaltningspraksis?
- Hvordan er faren for ulovligheter redusert med ny forvaltningspraksis?
- Praksis innført i 2022-2023
- Praksis innført etter 2024

Hvorfor ny/endret forvaltningspraksis?

- Behov for bedre opplysning av saken før vedtak og tydeligere/mer spissete vedtak
- Ikke godt nok dokumentert hvordan veiene var planlagt bygget
- Burde vært bedre oppfølging fra byggherre/kommunen for å unngå avvik fra byggeplan og lukke avvik som oppstod
- Burde vært mer planmessig tilsyn fra kommunen for å følge opp bygging, lukke avvik fra byggeplan og dokumentere dette
- Kan i hovedsak løses innenfor rammene av landbruksveiforskriften

Hvordan er faren for ulovligheter redusert med ny forvaltningspraksis?

- Saken er bedre opplyst før vedtak fattes, da søknaden blir bredere hørt enn tidligere
- Tillatelsene er mer detaljerte, med mindre rom for tolkning fra tiltakshaver/entreprenør
- Det blir gjennom byggeplan bedre dokumentert enn tidligere hvordan anlegget er planlagt og byggingen skal foregå
- Redusert fare for avvik fra byggeplan -- > Uavhengig byggeledelse og hyppige kontroller fra kommunen
- Gjennom vilkår i byggeløyvet kan kommunen ilegge stoppordre ved avvik fra byggeplan
- Mindre «vakuum» i forhold til plan- og bygningsloven → klarere rutiner for vurdering av om det foreligger reguleringsplikt for omsøkt tiltak og ulovlighetsoppfølging ved store avvik fra byggeplan

Forvaltningspraksis innført i 2022-2023

Bygger på endringer som først ble implementert vedtatt i 2019, men ingen byggesøknader ble behandlet i den mellomliggende perioden

- 1. Alle søknader blir kontrollert og gjennomgått i saksbehandlingen, og sendt på høring for å få saken så godt opplyst som mulig før vedtak fattes.** Det blir gjennomført en kontroll av at alle dokumenter foreligger i saken, slik at den er komplett. Dersom den ikke er komplett, vil det bli etterspurt ytterligere dokumentasjon. Eksterne høringsinstanser er vanligvis Statsforvalteren i Vestland, Vestland fylkeskommune v/kulturminnemyndighetene og Statens Vegvesen, fylkeskommune og Bane NOR i saker som kan berøre infrastruktur innenfor deres ansvarsområder. Interne høringsinstanser i Bergen kommune er Bymiljøetaten, Byantikvaren og Bergen brannvesen.
- 2. Befaring.** Kommunen gjennomfører også minst en befaring i forbindelse med saksbehandlingen, for å opplyse saken så godt som mulig før vedtak fattes.

Forvaltningspraksis innført i 2022-2023 II

3. Når det blir gitt tillatelse, må det utarbeides en byggeplan som må godkjennes av kommunen før byggestart. Denne skal minst inneholde:

- a. Lengde- og tverrprofiler med inntegnet informasjon om for eksempel stikkrenner
- b. Masseberegning for prosjektet
- c. Eventuelle massetak
- d. Opprinnelse på eventuelle tilkjørte masser
- e. Dokumentasjon på at tilkjørte jordmasser er frie for uønskete arter
- f. Snuplasser og møteplasser
- g. Byggebeskrivelse
- h. Beskrivelse av tiltak for å hindre avrenning til vassdrag, erosjon, rasfare og hensyn til kulturminner der det er aktuelt.

4. Dersom det blir brukt tilkjørte masser er det et vilkår at bruken er i tråd med kravene til gjenbruk i forurensningsregelverket, og i tråd med kravene i forskrift om fremmede organismer.

Forvaltningspraksis innført i 2022-2023 III

5. **Det skal være en uavhengig byggeledelse** på anlegg der det blir brukt tilkjørte masser. Denne funksjonen skal blant annet følge opp opprinnelse, mengde og renhet på tilkjørte masser, og følge opp at byggingen ellers foregår i tråd med byggeplanen.
6. Bergen kommune har fra 2023 tatt med et vilkår i tillatelsen som sikrer **hjemmel for stoppordre** for anleggsarbeidet dersom dette ikke er i tråd med tillatelsen og byggeplanen.
7. Bergen kommune gjennomfører fra 2022 **kontroll av regnskap og byggedokumentasjon** minst ved hver søknad om utbetaling av tilskudd. Da er man også fysisk ute og kontrollerer veien.
8. Bergen kommune gjennomfører **ferdigkontroll av veien minst to ganger**; først for å godkjenne at veien er klar til å lagt på topplaget med grus og så endelig ferdiggodkjenning av veien.

Forvaltningspraksis innført i 2022-2023 IV

9. Byggesaker etter landbruksveiforskriften er ikke omfattet av ansvarsrettsystemet i plan- og bygningsloven. Dette betyr at **kommunen gjennomfører vesentlig mer kontroll- og oppfølgingsarbeid** enn tiltak som er omfattet av ansvarsrett, og at all dokumentasjon i byggesaker skal sendes inn til kommunen og bli journalført.
10. Ved avdekkelse av **mulige ulovligheter** ved pågående landbruksveiprosjekter i og landbruket forøvrig blir dette **fortløpende oversendt til tilsynsavdelingen ved Plan- og bygningsetaten** for ulovlighetsoppfølging dersom landbruksforvaltningen ikke har klare hjemler til å følge opp selv. For eksempel kan dette være fyllinger som er større enn det som trengs for oppbygging av selve veien.

Forvaltningspraksis fra 1.1.2024 (i tillegg)

1. Utvide interne høringsinstanser med Klimaetaten, Bergen Vann og Plan- og bygningsetaten.
2. Tilby «høringsmøte» eller «høringsbefaring» for interne høringsinstanser, for å belyse konsekvenser av tiltaket så godt som mulig.
3. Utvide eksterne høringsinstanser til også å omfatte lokale natur- og friluftsansjasjoner, for å få en bredere høring av saken.
4. Endre tilskuddsgrunnlaget for å svekke eventuelle økonomiske drivere til å ta mot mest mulig tilkjørt masse til prosjektene.
5. I samarbeid med plan- og bygningsetaten gjøre en konkret vurdering om omfanget av omsøkt vei og konsekvenser for miljøet er av et omfang som utløser reguleringsplikt etter plan- og bygningsloven.

